

Handläggare
Ditte Westin
Telefon: 08-508 033 76**Till**
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Rapport utvärdering av civila rådet

Förvaltningens förslag till beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att lägga rapporten till handlingarna,
2. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att civila rådet ska upphöra,
3. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att uppdra till stadsdelsförvaltningen att under hösten 2017 genomföra en nätverksträff med intresserade föreningar och idéburna organisationer i syfte att gemensamt utarbeta tydliga syften och mål för framtida nätverksträffar,
4. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att resultatet av nätverksträffen ska presenteras för stadsdelsnämnden.

Per Kjellander
StadsdelsdirektörDitte Westin
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden beslutade den 23 april 2015, § 22, att inrätta ett råd för det civila samhället. I tjänsteutlåtandet (Dnr 1.1-200/2015) framgår syfte och inriktningen av civila rådet. Förvaltningen har valt att genomföra en utvärdering av civila rådet efter att det verkat i cirka ett år. Syftet med utvärderingen var att ta fram ett underlag för att bedöma om civila rådet fyllt den funktion som avsågs.

Den 7 februari arrangerades en workshop som deltagarna i civila rådet deltog i. Där framkom förslaget att förvaltningen, i stället för att fortsätta driva det civila rådet, kan genomföra årliga nätverksträffar med intresserade föreningar och idéburna organisationer. Förvaltningen föreslår mot bakgrund av resultatet i utvärderingen, att nämnden beslutar att avveckla civila rådet i dess nuvarande form och ersätter det med årliga nätverksträffar för intresserade föreningar och idéburna organisationer.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i budgeten för år 2015 att avsätta 45 mnkr till demokratiutveckling. Av dessa tilldelades Spånga-Tensta stadsdelsnämnd 4,5 mnkr. Arbetet med demokratiutveckling ska utgå ifrån verksamhetsmål 4.6 Stockholm är en demokratisk stad där medborgarna har inflytande.

I ärendet Inriktning för arbetet med demokratiutveckling 2015 (Dnr 1.1-200/2015) beslutade nämnden den 23 mars, § 22, om att inrätta ett civilt råd. I tjänsteutlåtandet (Dnr 1.1-200/2015) framgår syfte och inriktningen av civila rådet. Rådets syfte var att stärka det lokala föreningslivet och den lokala demokratin. ”Rådet ska även ta fram en samverkansmodell mellan det civila samhället och stadsdelsförvaltningen. Det långsiktiga målet är att höja valdeltagandet i de valkretsar där det under valet 2014 var relativt lågt. I rådet ska förutom ett antal ideella föreningar även finnas representanter från förvaltningen.”

Förvaltningen har valt att genomföra en utvärdering av civila rådet. Syftet med utvärderingen är att ge förvaltningen underlag för att utarbeta andra former för att uppnå nämndmålet i verksamhetsplanen 2017 ”Invånarna ska ha hög tillit och känna förtroende för stadsdelsförvaltningen” (Dnr 1.1-686/2016).

Utvärderingen redovisar vad som varit bra, vad som varit mindre bra samt idéer om framtiden för civila rådet.

Ärendet

Utvärderingen

Förvaltningen har med hjälp av Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, genomfört en utvärdering av civila rådet. SKL:s utvärderare har genomfört workshops och intervjuer med tjänstemän och föreningsrepresentanter. Resultatet är återsammanfattat i punktform under rubrikerna: styrkor, svagheter, möjligheter och risker/hot avseende det civila rådet samt tankar inför framtiden.

Sammanfattningsvis kom utvärderaren fram till att

- styrkan med ett civilt råd är att det stimulerar när demokrati och utgör en länk mellan civilsamhället, förvaltningen och nämnden.
- svagheten med det civila rådet menar utvärderaren att i det här fallet inte var förankrat i civilsamhället vilket ledde till att syfte och mål var otydligt.

- möjligheten är att en omstart med tydligt syfte, mål och vision samt att det avsätts ekonomiska medel för det civila rådet kan ge bättre förutsättningar att driva civila rådet.
- de risker/hot som identifierades var det sjunkande deltagarantalet som berodde på ett flertal av varandra oberoende skäl.

Utvärderarens tankar om framtid är att en omstart med färre möten skulle kunna genomföras, och att det nya forumet bör ha ett annat namn.

Andra dialogmodeller mellan civilsamhället och stadsdelsförvaltningen

Det är två år sedan som civila rådet inrättades. Under dessa två år, har förutsättningarna för medborgardialoger förändrats. Idag sker fler dialoger med bättre kvalitet än för två år sedan. Det är flera faktorer som har påverkat den positiva utvecklingen för fler och bättre medborgardialoger. Nedan redovisas en sammanställning av förvaltningens ordinarie verksamhet för medborgardialog och dess innehåll.

1. Lokala utvecklingsprogram

Framtagandet av det lokala utvecklingsprogrammet har inneburit att förvaltningen prioriterar ett långsiktigt arbete för att jämna ut skillnaderna i Stockholm. Inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet ingår medborgardialoger som ett verktyg för förvaltningen att utreda vilka behov som finns och vilka åtgärder som medborgarna ser som framgångsrika för att skapa en positiv förändring. Under år 2017 kommer medborgardialoger att arrangeras avseende de tematiska områden som identifierats inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet. Det är temaområdena tillit och förtroende, arbete och sysselsättning, barn och ungas livsvillkor, bostäder samt trygghet. Det är teman som omfattar i stort sett hela vardagen som alla medborgare i stadsdelen lever i. Genom det lokala utvecklingsprogrammet säkerställs att medborgare inbjuds till regelbundna medborgardialoger under ett flertal år framöver.

2. Medborgarvårdar

Sedan november förra året finns det medborgarvårdar som arbetar med uppsökande dialog. Ett problem med medborgardialoger som föregås av inbjudningar är att de inte fångar upp alla medborgare. Istället kompletterar förvaltningen dessa dialogforum med att vistas ute bland medborgarna där de ändå är. Det kallas inom forskningen att vistas i medborgarnas populära rum. Medborgarvårdarnas fokus

är uppsökande dialog med föreningar och vuxna medborgare i åldersgruppen över 25 år. Medborgarvårdarna fångar upp behov och synpunkter och förmedlar dessa till rätt forum. Medborgarvårdarna är också med vid arrangerade medborgardialoger, för att förmedla vad som framkommit i de uppsökande dialogerna. Genom medborgarvårdarna säkerställs att kontinuerlig dialog med medborgare över 25 år sker.

3. Ortens verklighet

Ortens verklighet startade under förra året och är ett demokratiprojekt för unga vuxnas inkludering. Verksamheten bedrivs inom ramen för Sociala insatsgruppen 19-29 år. Syftet med verksamheten är att fånga upp unga vuxna i utanförskap eller i riskzonen för ett utanförskap för att öka denna grupps engagemang för sin närmiljö genom att ta ansvar för ett medborgardrivet förändringsarbete för att minska utanförskapet. Målgrupp för Ortens verklighet är 16-25 år. Förutom att Ortens verklighet, tillsammans med medborgarvårdarna, arbetar med uppsökande dialog så arbetar de med fokusgrupper för unga kvinnor och unga pappor.

4. Medborgarkontoret

Medborgarkontoret har utvecklat sin verksamhet från att vara en mottagande servicefunktion för besökande medborgare till att proaktivt skapa forum för dialog med medborgare. Medborgarkontoret har drivit informationskampanjer för att öka kunskapen om hur man påverkar sin vardag samt att de varje tisdag arrangerar forumet ”Tisdag i Tensta”. Det innebär att medborgarkontorets personal finns i Tensta Centrum mellan klockan 17.00-19.00 för uppsökande dialog med förbipasserande medborgare. Vidare har Medborgarkontoret bemannat i möteslokalen i Spånga Center för att medborgare i Spånga lätt kan söka upp förvaltningens personal för att föra en dialog eller få information om förvaltningens service och verksamhet.

5. Marknader

De senaste två åren har också förvaltningens närvaro på stadsdelens marknader ökat. Vid varje marknad arrangerar förvaltningen ett forum för uppsökande dialog med medborgare på marknaden. Förvaltningen förbereder inför varje marknad ett tema för dialogen tillsammans med ett obligatoriskt inslag för att öka kunskapen om medborgarförslag. Genom förvaltningens närvaro på marknader säkerställs att marknader utgör en mötesplats för uppsökande dialog med medborgare som besöker marknader.

6. Fältverksamhet

Under det senaste året har fältuppdraget utvecklats vad gäller de ungas inkludering och organisering. Fältassistenterna har fått utbildning avseende ungas organisering och arbetar idag med uppsökande dialog hos ungdomar i åldersgruppen 13-19 år i större grad än tidigare. Genom att ge fältassistenterna verktyg och mer tid för uppsökande dialog säkerställs att det finns en kontinuerlig dialog med medborgare i åldersgruppen 13-19 år.

7. Medborgarbudget

Nämnden har beslut att genomföra en medborgarbudget under 2017 som ett pilotprojekt. Medborgarbudget är ett medborgardrivet förändringsarbete där medborgardialog är enda möjligheten att säkerställa att det blir medborgardrivet. Projektet pågår under 2017. Medborgarbudgeten säkerställer att förvaltningen tillsammans med medborgarna utvecklar medborgardialog som ett medbeslutande forum för medborgarna.

8. Utbildning medborgardialog

I verksamhetsplanen 2017 har nämnden gett förvaltningen i uppdrag att genomföra en utbildning i medborgardialog för de medarbetare som kommer att använda medborgardialog som verktyg i sitt uppdrag. Det säkerställer att förvaltningens kompetens avseende medborgardialog kvalitetssäkras.

9. Ungdomsråd

I verksamhetsplanen 2017 har nämnden gett förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att etablera ett ungdomsråd. Det har inletts med att en representant för Sveriges Ungdomsråd bjudits in till nämnden och förvaltningens för att informera om styrkor, svagheter, möjligheter och risker med ungdomsråd. Förvaltningen kommer att arbeta vidare med uppdraget.

10. Digitaliserad dialog

I verksamhetsplanen 2017 har nämnden gett förvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten till utvecklad digitaliserad dialog med medborgare. Detta uppdrag kommer att ske inom ramen för etableringen av Techgården.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningarna stadsdelsutveckling och analys och kvalitet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det har skett en utveckling avseende medborgardialoger och idag är medborgardialogen ett arbetssätt för förvaltningen. Det som möjligen kan säkerställas bättre är den framtida dialogen med etablerade föreningar och idéburna organisationer, där den nuvarande formen för civila rådet inte varit en framgångsrik metod. Vid den workshop som deltagarna i civila rådet den 7 februari 2017 genomförde framkom ett par intressanta möjligheter att säkerställa dialog med föreningar. Det ena är årliga nätverksträffar och det andra är TV-sända medborgardialoger.

Förvaltningen föreslår att förvaltningen, tillsammans med representanter från intresserade föreningar och idéburna organisationer, genomför en nätverksträff under hösten 2017. Nätverksträffen utvärderas, varefter nämnden, inom ramen för kommande verksamhetsplan, kan uppdra åt förvaltningen att arrangera liknande nätverksträffar år 2018.

Genom nätverksträffar når förvaltningen en större representation hos medborgarna i alla åldersgrupper. Mot bakgrund av den utvärdering som genomförts, civila rådets egna förslag samt den utveckling som skett under de senaste två åren så förordar förvaltningen att nuvarande form av civila rådet avvecklas.

Bilagor

1. Rapport utvärdering av civila rådet i Spånga-Tensta stadsdel.